

Listy Peckovska

Ročník XX / číslo 3/2010
Září - listopad 2010

Časopis přátel Harantova městečka a okolí

Z obsahu:

- Stoleté výročí školy - strana 5
- Žižkovská pout' - strana 8
- Z hradu - strana 9
- Vzpomínky Milady Hetfleischové - strana 10 - 11
- Cestovní zprávy Oldřicha Exnera - strana 11 - 14
- Osmisměrka a fotohádanka - strana 15
- Sport - strana 16 - 19

Hasiči pomáhali odstraňovat následky povodní

Neděle 8. srpna a následné dny byly tragické pro mnohé obyvatele Frýdlantského výběžku České republiky v Libereckém kraji. Ohromné množství dešťových srážek, které v krátkém čase spadly na nevelkém území, prudce rozvodnily tamější, jinak klidné toky v povodí řeky Smědé i ji samotnou. Přílivovými vlnami o více než dva metry vzvednuté vodní hladiny se vylily z břehů a způsobily utrpení místním lidem a značné škody na soukromém i veřejném majetku. Okamžitou pomoc postiženým lidem a obcím poskytly Hasičské záchranné sbory, vojsko, dobrovolní hasiči.

Na likvidaci povodňových škod se podílela i skupina občanů z naší obce, hasiči SDH Bělá u Pečky s podporou a materiálním zajištěním Úřadu městyse Pecka. Na otázky naší redakce odpověděl nejstarší člen skupiny Petr Fól.

Petře, jak došlo k rozhodnutí jet pomoci?

Z internetu jsem se dozvěděl, že starostka OSH v Jičíně Eva Steinerová poslala obcím výzvu na pomoc postiženým záplavami. To bylo ve čtvrtek 12. 8. Spojil jsem se starostkou Hanou Štěrbovou a velitelem bělských hasičů Petrem Koutem, se kterým jsme se shodli, že se popláme dalších kluků, aby nás bylo aspoň pět, seženeme auto a pojedeme.

Pokračování na str. 4

Bělští hasiči na Frýdlantsku.

Týden knihoven v Místní knihovně v Pecece

• Úterý 5. října

dopoledne - beseda žáků 1. stupně ZŠ v Pecece se spisovatelkou Martinou Komárkovou
od 18 hodin

v Místní lidové knihovně v Bělé

Jak bývalo - povídání o historii vsi Bělá u Pečky.

• Středa 6. října od 15 hodin

Čtení v knihovně

• Čtvrtek 7. října dopoledne

Literární pátračka v knihovně

Určeno pro žáky 2. stupně ZŠ v Pecece.

• Pátek 8. října

sál hasičské zbrojnice

od 9 do 12 a od 13 do 17 hod.

Knižní bazar aneb Kupte za hubičku - volný výběr z nabídky knih vyřazených z fondu knihovny a z darů, které nebyly do fondu zařazeny.

V pondělí a v pátek knihovna otevřena v běžných hodinách!

Volební období se blíží ke konci

Vážení spoluobčané, právě končí čtyřleté období, v jehož průběhu se na Peckovsku podařilo udělat zase další kroky ke spokojenějšímu životu nás všech.

15 zastupitelů získalo od vás občanů důvěru a měli tak možnost podílet se na rozvoji našich obcí. Samozřejmě že ne vždy jsme se setkali s nadšením vás občanů, například když si vzpomenu na budování kanalizace v Pecce a části Lhoty u Pecky. Když se na to však podíváme s odstupem času, tak za rok a půl byla akce hotová a v současné době není po rozbombardované Pecce téměř ani památky. Některé obce neměly takové štěstí, budování kanalizace či vodovodu musely rozdělit na etapy a jejich vesničky jsou po několik let stále rozkopané.

Naším cílem bylo čerpat co nejvíce prostředků z dotací a grantů. V této oblasti jsme byli celkem úspěšní, dařilo se nám získávat nejen státní dotace, ale i dotace z Evropské unie. Vždy si však musíme dobře spočítat, zda máme v kase finanční spoluúčast, protože ke každé dotaci musíme dodat podíl obce - a ten je v relaci od 7,5% do 50%.

Během posledních 4 let se nám podařilo získat dotace z Evropské unie a Regionálního operačního programu – Rozvoj venkova. První se týkala naší školy, která se díky tomu stala v regionu nejmodernější, bezbariérovou vzdělávací institucí. Celá akce stála 5,5 milionu Kč, podíl obce byl 500 tisíc korun.

Další finanční prostředky z EU ve výši 6,1 mil. Kč jsme získali na rozšíření a re-

konstrukci knihovny a okolí, včetně rekonstrukce chodníků, veřejného osvětlení a opravy fasády radnice.

Pravidelně žádáme a čerpáme z grantů na opravu kulturních památek z Programu regenerace, na provoz pečovatelské služby, na úroky z úvěrů, na veřejně prospěšné práce, na hospodaření v lese, na automatizaci knihovny, na opravy návsí, na školení hasičů.

Nedostatek finančních prostředků na dotace stát a kraje řeší stále obsáhlejší a náročnější administrativou při zpracování žádostí. Proto si přejeme, aby se podařilo našim zákonodárcům zastavit diskriminaci malých obcí a měst a změnit tak rozpočtové určení daní a omezit dotační systém. Obcím by tak byly přerozděleny finanční prostředky, o kterých by mohly samostatně rozhodnout, na co je použijí a nemusely by ztrácet čas vyplňováním nekonečných žádostí. Na 1 obyvatele malých obcí a měst stát zaslíká do obecní pokladny ročně okolo 7.000 Kč na 1 občana např. Prahy, Brna, Ostravy stát těmto městům pošle 32.000 Kč na rok. V okolních zemích tento rozdíl dosahuje pouze 2,5 násobku (Slovensko, Rakousko). Jsme rádi, že se nám podařilo uspět na Státním zemědělském fondu se žádostí o dotaci na opravu lesních cest, které jsou určeny k obhospodařování obecního lesa. Akce se blíží k závěru a komunikace, které v lese vznikly, budou moci sloužit i jako procházkové trasy. Protože si to však někteří neukáznění řidiči pletou s autostrádou, firma ještě nainstaluje závory, aby les

zůstal klidovou zónou.

V posledních třech letech jsme investovali do oprav místních komunikací v Pecce 4,7 mil. Kč, ve Vidonicích 1,8 mil. Kč, tam se provedla zároveň rekonstrukce veřejného osvětlení ve výši 355 tisíc Kč.

Mrzí nás, že jsme nedobudovali komunikaci k novým domkům u bývalé Tiby a nedokončili bezpečnou cestu ke škole. To bude úkol pro další volební období.

Dluh máme i k naší nejmladší generaci. I přes bombardování různých institucí a podávání žádostí o dotace se nám nepodařilo vybudovat dětské hřiště, kde by se mohli vyřadit ti nejmenší. Domnívám se, že i toto se podaří.

V současné době máme podanou žádost na Státní fond životního prostředí v Praze na rekonstrukci sběrného dvora v bývalém lomu, která obsahuje vybudování skladových prostor pro kontejnery na směsný i tříděný odpad, zpevněné plochy, zázemí pro obsluhu, oplocení celého areálu a rozšíření a zpevnění příjezdové cesty.

Nesmíme zapomenout ani na kulturní a společenský život v našich obcích. V červnu jsme důstojně oslavili 100 let naší školy,

navštívilo ji okolo 500 bývalých i současných žáků. Všichni si mohli v rámci Dne otevřených dveří prohlédnout zrekonstruované moderní učebny včetně jejich vybavení, seznámit se s historií školy, prohlédnout si výtvarná díla absolventů školy a pobavit se při hudbě a dobrém jídle před školou. Jednou za dva roky se obec podílí na pořádání hudebního festivalu Harantovské slavnosti historického zpěvu. Tato přehlídka se stala tradicí a příští rok bude již 10. ročník.

O kulturu v našich obcích se také starají dobrovolní hasiči. Pořádají různé zábavy, plesy, sportovní soutěže, daří se jim zapojovat co nejširší okruh lidí.

Sportovní a kulturní akce se daří organizovat na koupališti a na fotbalovém hřišti v Pecce. Škoda jen, že diváci a návštěvníci těchto akcí jsou z řad rekreatantů a obyvatelů okolních měst, zastoupení našich občanů je malé.

15. a 16. října 2010 nás čekají volby do zastupitelstev měst a obcí, kdy si občané zvolí své zástupce, kteří budou mít možnost podílet se na dalším rozvoji našich obcí. Šťastnou volbu.

Hana Štěrbová

Poděkování

Při sběru pro Charitu v Úpici – Broumov místní občané věnovali dobrovolný finanční obnos do sbírky na pomoc obyvatelům obce Heřmanice v Libereckém kraji postiženým povodní v neděli 8. srpna. Výtěžek sbírky v celkové hodnotě 11.390,- Kč byl předán starostovi obce Heřmanice, aby jej obecní úřad lidem rozdělil dle svého uvážení.

Obecní úřad Heřmanice prostřednictvím Úřadu městyse Pecka děkuje za projev solidarity všem, kteří do sbírky přispěli. Zároveň děkujeme občanům za nebývalé velké množství věcí, které darovali pro charitu – již 35. konanou sbírkou.

-ÚMě-

Proč chodit do knihovny

Povídá Klásková sousedce Brázdové: „Co na tý knihovně je? Furt o ní teď někde čtu. Že je nějak nová.“ „No,“ na to Brázdová, „taky jsem si všimla. Šla bych se tam kouknout, nebyla sem tam ani nepamatuju, snad jako děcko.“ „No já taky, ale nepudu. To víte, ještě řeknou, cože tak najednou!“

„CHYBA,“ zvolal by knihovník, kdyby je slyšel.

Proč chodit do knihovny?

Řekne si ledaskdo, i když se mu často do rukou připlete nějaký ten informační text o Místní knihovně v Pecce, nebo jen zahlédne zvací letáček k návštěvě nebo k účasti na nějaké akci knihovnou pořádanou. Mnohý si možná v duchu (že by i nahlas?) dodá, „že s tím nedá pokoj.“ **Určitě každý si nějak odpoví.** Třeba zdůvodní, **proč nechodit.** Koho však zajímá, jak odpoví knihovník, ať ve čtení těchto řádků pokračuje.

Čtenářem se stává každý (ať chce nebo nechce) v momentě, jakmile se naučí číst a čtenému textu porozumí. A není zvláštností, když je to ještě dítě, které se do školy teprve těší, ale už některá písmenka zná, třeba si přečte své jméno. A že potom v dospělosti čte jen burzovní zprávy, sportovní výsledky nebo inzeráty? To je jedno, ale čte. Jak se tedy nazývá ten, kdo chodí do knihovny? Ti, kdo přichází do knihovny, jsou uživatelé. Oni totiž přicházejí proto, aby využívali služeb, které jim knihovna nabízí a poskytuje. Knihovna v pojetí dnešní doby už není jen půjčovnou knížek, časopisů a případně dalších tiskovin ze svého fondu, i když stále to tak funguje, ale do knihovny přicházejí i ti lidé, kteří se účastní některých akcí v knihovně pořádaných nebo shánějí určité informace. Využívají k tomu volného přístupu na internet, potřebují si zjistit in-

formace o literatuře určitého zaměření, chtějí nahlédnout nebo si vyhledat články v regionálním tisku, ověřit si jízdní řády, nebo se jen na něco zeptat. Tyto služby knihovnu v podstatě přetvářejí na informační centrum, které tu je nejen pro momentální nebo dočasné návštěvníky naší obce, kteří těchto služeb využívají, ale je tu pro kohokoliv ze stálých obyvatel, pro každého, kdo do knihovny přijde.

Není ničím zvláštním nebo mimořádným přijít se do knihovny podívat, když je otevřena pro veřejnost, a máte-li právě čas chvilku pro sebe nebo se na něco čeká (venku třeba není zrovna příznivé počasí), přijde určitě vhod posedět v příjemném prostředí a přitom jen tak, i ze zvědavosti zalistovat v některém z nabízených časopisů. Své dojmy poté můžete říci dalším. Proto knihovník (a nejen on) říká „**do knihovny chodit**“.

Je tu však další důvod, **proč je výhodné knihovnu navštěvovat.** Ten je čistě ekonomický. Většina z nás totiž čte, a to i pravidelně. Čte noviny. V místní knihovně je k dispozici jen Jičínský deník a Nové noviny, ale kupují se a čtou časopisy a těch je v knihovně na výběr více titulů - týdeníků i měsíčníků. Kupují a čtou se též knihy. Na trhu je velmi široká nabídka titulů a žánrů od různých nakladatelství a obchodníků, počína-

je klasickými prodejny, dealery, internetovými obchody až po antikvariáty. Domácí hospodář však počítá, kolik korun stojí časopis a uvažuje, kam se uloží po přečtení, kolik stojí kniha (pokud není koupěna jako vhodný dárek pro milou osobu) a kam se založí, až si ji přečte sám, popřípadě ostatní členové rodiny, přátelé. Osobní knihovna taky není „nafukovací“. A domácímu hospodáři vychází **výhodná kalkulace.** Zajít si do knihovny, zeptat se, zda tam mají knihu, kterou by si chtěl přečíst. Pokud ji tam nemají, zda by bylo možno ji půjčit jinde. Zpravidla dostane kladnou odpověď. Počítá dál. Chci-li si knihu půjčit, v tomto případě musím zaplatit registrační poplatek, a to buď 60,- Kč (dospělí), nebo 40,- Kč (dětí do 15 let, studenti, důchodci), který platí po celý 1 rok. **A to se přeci vyplatí,** i když si půjčí jen dva časopisy nebo jen jednu knihu za celý rok a vůbec potom, když do knihovny půjde častěji. Stojí ho to jen cestu tam a zpět.

A do třetice. Je to sice **důležité především pro děti a mládež,** pro které je to posilování schopností potřebných v praktickém živo-

tě, i když pro dospělé to v určité formě platí také. Čtením textu, především takového, který má děj nebo je popisný, se nutně aktivuje mozek, podporuje se představitivost, rozvíjí fantazie. Zvláště, když je to dílo zdatného autora, který dovede čtenáře upoutat, textem vést a zároveň mu dává prostor k přemýšlení a vytváření svých představ. Čtený text a k němu vhodně zvolené a vytvořené ilustrace potom v porovnání např. s filmy vycházejí mnohem pozitivněji. Ve filmu režisér divákovi „servíruje“ svou představu od počátku do konce, aby to měl jak na talíři, aby byl „v obraze“, aby hned viděl, jak jednotlivé osoby vypadají, v jakém prostředí se pohybují, a jen zvědavě čekal, jak to vše dopadne. Proto je propagována řada akcí na podporu čtenářství, jako např. Rosteme s knihou, Celé Česko čte dětem, Březen měsíc čtenářů, Týden knihoven, Den dětské knihy atd. Záleží na každém, co je mu přirozenější, příjemnější, výhodnější a za malé děti o tom musí přemýšlet rodiče. K návštěvám a využívání nabídek Místní knihovny v Pecce stále srdečně zve knihovník Petr Pavel.

-PaP-

Akce v peckovské knihovně

- Středa 13. října od 17 hod.

Literární podvečer se spisovatelem a grafikem Jiřím Sehnalem z Lázní Bělohradu.

- Čtvrtek 21. října od 17 hodin

Kreativní dílna

Zájemci se mohou přihlásit do pondělí 18.10. v knihovně v Pecce.

- Středa 3. listopadu od 15 hodin

Čtení v knihovně – pravidelný pořad

- Čtvrtek 18. listopadu od 17 hodin

Kreativní dílna

Zájemci se mohou přihlásit do pondělí 15. 11. v knihovně.

Hasiči pomáhali...

Pokračování ze str. 1

Byly problémy s dopravou?

S bělským hasičským autem ještě není možno vyjízdet a v té době nebylo možné jet ani s peckovským. Požádal jsem tedy předsedu ZO OS KOVO v ZPA, a.s. v Nové Pace Josefa Antoše o zapůjčení dodávky Mitsubishi L 300. Pan Antoš byl vstřícný a auto půjčil na dobu tří dnů.

Co bylo nutné zařídit potom?

Zavolał jsem do Jičina a paní Steinerová mi dala instrukce a telefonní číslo na starostu postižené obce Heřmanice. S ním jsem potom dohadoval potřebné věci: kolik nás přijede, na jak dlouho, co budeme dělat, co máme s sebou přivést. V neděli jsme si to ještě upřesnili a v pondělí 16. 8. byl odjezd.

Kdo se tedy pomoci zúčastnil?

Petr Kout, Tomáš Fousek, Jakub Truneček, Lukáš Messner a já.

Lidé a doprava zajištěna, co bylo dál?

Starostka zařídila nákup potřebného nářadí, kladiv, seker, krumpáčů, lopat, hrábí a vybavení jako jsou holínky, gumové a pracovní rukavice, dále SAVO a balenou vodu. Motorovou pilu jsme měli z našeho sboru. V pondělí ráno jsme vše naložili a v 10 hodin vyjeli. Do Heřmanic jsme přijeli po 13. hodině a hlásili se na obecním úřadě a předali věci, které jsme přivezli. Převzal si nás velitel zásahu HZS Liberec a přidělil nám práci. Na určené místo jsme jeli hned. Jídlo jsme měli s sebou - v instruktaži bylo uvedeno, že máme být soběstační s jídlem a pohonnými hmotami.

Než se budeme bavit, co a jak jste dělali, řekni, jak Heřmanice vypadaly.

Je to dlouhá vesnice v údolí rozložená po obou stranách potoka, který jí protéká, a po celé délce vede silnice. Je to hraniční vesnice. Na jejím konci je budova bývalé celnice a za ní pokračuje polská vesnice.

Hlavní cesta do vsi byla zničena, poškozené a zničené byly tři ze čtyř mostů. Muselo se objíždět přes les, potom přes provizorní kovový mostek. Vesnice vypadala jak za války. Pobořené domy, naplaveniny do výšky 2 až 2,5 metru, ka-

meny, suť, trámy, vytrhané odpadní roury, čnicí zpřetrhané vodovodní trubky a dráty elektrických rozvodů, povalené betonové sloupy s dráty elektrického vedení, vyvrácené stromy. Některé baráky to sebralo úplně, spousta domů napůl zborcených. Některé se už opravovaly, měly vybetonované základy, podpěry a vše, co statik povolil. Některé však byly obehnané zábranou a nechají se spadnout. Jezdili jsme kolem domu, který byl vcelku, když jsme kolem jeli poprvé, a když jsme odjížděli měl ve stěně půlmetrovou trhlinu, jak se postupně rozpadával.

My jsme přijeli v době, kdy tam už pracovala těžká technika. Bagry a buldozery čistily koryto potoku, navážely a zpevňovaly břehy.

Jaká byla vaše práce?

Dostali jsme za úkol úklid naplavenin v lokalitě, kam jsme se dostávali různými, až šestikilometrovými, objížďkami. Rozebírali jsme buldozerem nahmuté hromady kamení, drátů, kabelů, stromů a větví. Byly obavy, aby nepřišla další povodňová vlna a hromady ji nezadržely. Stromy a klesti jsme rozřezávali a pálili.

Jaký byl denní režim?

Pracovaly tam 4 skupiny na více dnů, kromě nás i hasiči z Vídochova a ze Semínovy Lhoty, chlapi od těžké techniky a na jednodenní pomoc autobusy přivážely až 130 dobrovolníků. Pracovali jsme do půl sedmé až sedmé večer, jak bylo potřeba dodělat práci. Potom teplá večere na celnici - tam byla jídelna i vývařovna, umýt se v mobilních sprchách s teplou vodou. Ubytování jsme byli ve vojenských stanech, kde byla spartakiádní lůžka. Spacáky jsme měli svoje. Po šňůrách ve stanu rozvěsit oblečení, aby v průvanu trochu oschlo. Po dva dny jsme pracovali za deště. Budiček v sedm hodin, ale vstávali jsme dřív. Snídaně na obecním úřadě - čaj, káva, salámy, sýry, marmeláda, pečivo, co kdo chtěl. V půl osmé velitel zásahu začal rozdělovat práci. Nahlásilo se, co se udělalo den předtím, jestli je to hotové, co dodělat. Pomáhali jsme také jednomu pánovi vyčistit zahradu. V poledne byl teplý oběd na celnici. Jídlo, potřebné pohonné hmoty i ostatní věci byly špičkově zajištěny. Ve vesnici byly též postaveny 4 stany Zdravotní záchranné služby v Liberci, takový M*A*S*H. Dvakrát denně terénní sanitou objížděli pracoviště a rozváželi pití, energetické nápoje, svačiny, vitamíny a obcházeli domy a lidi, jestli nemají nějaké problémy.

A poslední den?

Ve středu jsme nastoupili na dopolední směnu. Natáhli jsme to do dvou hodin, abychom udělali co nejvíce práce. Potom oběd, rozloučili jsme se starostou a ostatními. Domů jsme přijeli po 16. hodině.

Takže jste s odvedenou prací spokojeni?

Myslím si, že za námi byla provedená práce vidět. Také jsme se každý den hlásili do Jičina na operační středisko a také paní starostka nám každý večer volala, jak na tom jsme, zda nemáme nějaké zranění nebo nemoc, něco nepotřebujeme. Já s Pětou jsme si na to vzali dovolenou a ti mladší tomu věnovali své prázdninové volno.

*Ptal se Petr Pavel
Foto: Petr Fól*

Stoleté výročí školy

Všechno má svůj čas, svou vlastní historii. Lidé, příroda, celé národy i obyčejné věci.

Historii toho, co se nás netýká přímo, nesledujeme, nezajímá nás. Ale co se nás dotýká, s čím jsme žili, čím prošel každyčický, nás oslovuje. Všichni jsme prošli školou. Vzpomínky máme různé, ale spíš se vzpomíná na to pěkné. Veselé zážitky se spolužáky, jejich vtipné kousky, hlášky učitelů.

Na to všechno si mohli zavzpomínat návštěvníci základní školy v Pecece při oslavách stoletého trvání peckovské školy le-

tos 26. června. Porovnat, co se změnilo, setkat se se starými známými.

Den byl hezký, stejně jako nálada hostů i pořadatelů. Po slavnostním zahájení a krátkých projevech současné ředitelky Věry Pavlové a starostky Hany Štěrbové se otevřely dveře budovy dokořán.

Pro mnohé, hlavně starší, to byla cesta do trochu jiného světa, než který si uchovali ve vzpomínkách. Čekaly je chodby vyzdobené výtvarnými pracemi současných i minulých žáků, někteří zapůjčili i vlastní obrazy. V ukázko-

vých hodinách mohli poznat práci s nejmodernějšími vyučovacími pomůckami, jako jsou interaktivní tabule a počítače, vše v nových učebnách. Koho bolely nohy, mohl se svést výtahem. Dlouhou historii připomínaly staré fotografie, vystavené dobové pomůcky, seznamy všech ročníků i učitelů, kteří ve zdejší škole působili.

V odborných učebnách byly vystaveny pomůcky i práce žáků. Každý si mohl zakoupit almanach sestavený k této příležitosti nebo pamětní list. Součástí programu bylo i

malé neformální setkání bývalých i současných učitelů.

O malé návštěvníky bylo postaráno na hřišti před školou, kde si mohli zasoutěžit, pohrát si, zatímco jejich rodiče či prarodiče se mohli občerstvit v kiosku. Ke všemu hrála celé odpoledne živě skupina Trosky.

O úspěchu celé akce svědčilo množství návštěvníků, kterých bylo jistě několik set, hloučky a skupinky lidí živě rozprávějících, kteří se často desítky let neviděli, ale hlavně usměvavé a spokojené tváře.

Libor Stuchlík

Stý školní rok na peckovské škole

Na konci června jsme na peckovské škole uspořádali oslavy k 100. výročí otevření současné školní budovy, která byla slavnostně zkolaudována v září 1910. Letošní školní rok je tedy jubilejní. A jak jsme zahájili?

Tradičně jsme se sešli v 8 hodin před školou a přemístili se na školní hřiště. Obavy z deštivého počasí byly zbytečné, sluníčko svítilo, letos ale nehrálo. Paní ředitelka Věra Pavlová všechny přivítala, představila pedagogické i nepedagogické pracovníky a také nové žáky vyšších tříd, seznámila s nejbližšími akcemi, které nás čekají. Největší pozornost byla jako každoročně věnována prvňáčkům. Třídní učitelka Hana Albrechtová každého jmenovitě pozvala k sobě, předala mu nama-

lovanou značku, paní ředitelka popřála hodně úspěchů a deváták předal kytičku. Pustit se maminciny či tatínkovy ruky - to chce pořádnou odvahu, natož jít za ruku s nejstarším žákem školy! Ale zvládli to všichni na jedničku. Pak už se špalírem starších spolužáků přemístili do třídy, kde na ně čekala spousta informací o tom, jak to v té škole vlastně chodí. I ostatní žáci se se svými třídními učiteli přesunuli do jednotlivých tříd,

aby se dozvěděli to podstatné o novém školním roce.

Co dětem nabízíme? Odborné učebny vybavené novým nábytkem a moderní technikou, tělocvičnu s umělým povrchem, školní hřiště a běžeckou dráhu taktéž s umělým povrchem, učebnu v přírodě, výtah pro zdravotně postižené. Žáci čekají nové znalosti, vědomosti a dovednosti, ať už formou výuky, projektů, či sportovních a kulturních akcí, ex-

kurzí a samozřejmě výletů.

Novinkou letošního roku je zřízení Školního klubu pro žáky 4. - 9. ročníku, který nabízí vyplnění volného času při čekání na odpolední výuku či autobusový spoj. Na každý den je určená aktivita - děti mohou jít do tělocvičny, knihovny (studovny), učebny angličtiny či informatiky, kde jim bude připraven program. Účelné vyplnění volného času je jedním z preventivních opatření před vznikem sociálně patologických jevů.

Další novinkou je možnost přepravování dětí školním autobusem, a to z Borovnice, Borovničky, Mostku či Horní Brusnice.

Jsmo teprve na začátku, tak ať se nám i vám celý rok daří vše tak, jak si představujete!

Šárka Kodymová

Hurá, už jsme prvňáčci

Středa 1. září byla pro mnoho dětí i rodičů důležitější než kterákoli jiná středa. Tento den byl pro bývalé žáčky Mateřské školy v Pecce dnem s velkým „D“. Prvního září se všech 10 předškoláků proměnilo ve školáky - prvňáčky.

Již před osmou hodinou ranní stáli všichni připraveni na školním hřišti vedle školy. Nejprve však prvňáčci neměli tolik odvahy, aby se pustili ruky, kterou jim jejich rodiče nabídli. Kuráž však na sebe nedala dlouho čekat. Stačilo, aby každý slavnostně dostal kartičku se

svojí školní značkou, kytičku a prvňáčci už zapomněli na strach z neznámého. Najednou měli partu nových kamarádů, kteří se cítili stejně jako oni. Byli plni očekávání ze školní práce, obav ze zvládnutí a nadšení ze všeho nového. Nejinak se jistě cítili rodiče. Jak si jejich děti budou počínat bez jejich pomoci a rad?

Každého prvňáčka vedl do třídy jeden z žáků deváté třídy. Ve třídě už na každého z nich čekal první úkol - najít si podle kartičky se značkou svoje místo v lavici. Tento úkol byl pro děti velmi snadný,

takže si mohly plnými doušky vychutnat první pocit z úspěšné školní práce, kterou zvládly před zraky svých rodičů.

I další úkol byl pro žáčky jednoduchý. Spočíval ve vyhledání svého jména na papírových aktovkách, při kterém se představili, a ti odvážnější dokonce zazpívali písničku, či zarecitovali básničku. Písnička, kterou jsme si zazpívali všichni společně, byla „Kočka leze dírou“. Poslední společnou činností bylo domino, kdy jsme vytvořili kruh a uvědomili si, že každý z nás je v třídním kolektivu nepostradatelný stejně jako jeho kartička domina.

Pak následovalo rozloučení s paní učitelkou a třídou. Již z prvního dne ve škole si s sebou děti hrdě odnášely domácí úkol - dobarvení papírové aktovky se jménem.

Je báječné sledovat, jak se z malých nesmělých předškoláků stávají sebevědomí prvňáčci, kteří se společně s rodiči i paní učitelkou těší ze svých úspěchů a s nadšením čekají, co nového se ještě naučí. Myslím, že nebudu mluvit jen za sebe, když vyslovím skromné přání - „Ať jim to vydrží co nejdéle...“.

Hana Albrechtová

Poprvé do 1.B aneb Jak mě vlekli do školy vlastní rodiče

Zleva mně ruku silně tiskl tatínek, zprava mě v podpaží svírala matka. Chvillemi jsem poletoval v povětří jako „na andělíčka“, tu zase drhnul chodník novými polobotkami, až se jiskřilo. Ztopořené nohy brzdily můj příchod do školy včas.

„Slavnostní den a tolik ostudy...“, štkala maminka. Konečně budova s nápisem POJĎ SEM SYNKU A UČ SE MOUDRÝM BÝTI na dohled. Na schodišti ještě přichvátal rodičům pomoci školník. A tak jsem byl násilně dopraven do třídy 1. B.

Dojmy mám všelijaké. Paní učitelka, řekl by tatínek, „dívka jako proutek“. Přihlásil jsem se, že velmi dobře slyším, a tak jsem lstí obsadil poslední lavici. Zato jsem první šel přednášet básničku, kterou jsem znal ze školky.

„Chocholoušek chocholatý s chocholouškou chce do chaty.“

Paní učitelka nás vyzvala ke zpěvu. Obrýlení šprťáci, co zasedají do prvních lavic, navrhli píseň Třešně zrály. Po té rodičové houfně opustili třídu 1.B. Paní učitelka nás upozornila, že nade dveřmi visí obraz učitele národů...Vstoupil oplešalý muž a ona řekla: „Žáci, to je pan ředitel Jan Amos Komenský...“ Kráp! Průvan přibouchl dveře a obraz spadl na podlahu. Tak byla učitelka rozrušena.

Když jsem odcházel ze školy, řekl mi školník do tváře: „Zejtra tě do školy přivede policajt Klepetko!“

Cestu ze školy domů jsem vykonal samostatně.

U hřiště mě vítali pokřikem „blbáci...béčáci!“ kluci Čurdovi, kteří patří mezi výtržníky v naší ulici. Plácnul jsem mladšího přes chobot: „Debilku, žáci jsou zařazeni podle abecedy...Adam, Berousek, Cepek...do áčka...Pelikán, Procházka, Stehlík do béčka, jasný?“

„Bráchu mně nevychovávej, vole!“ upozornil mě starší Čurda, co chodí na „bojové hry“ a kopl mě za ucho. „Šiju juši“, uklonil se japončík.

Večer jsem se ještě zpovídal babičce, jak to bylo první den ve škole. Pravil jsem, že paní učitelka je dívka jako proutek, že neví, jak vypadá Komenský...a že o přestávce jsme se nasmáli, neboť Krტიčka lezl po kolenou z dívčího záchodku až do třídy.

Babička uvedla vzpomínku: Za našich časů by ho pan řídící vyplatil rákoskou a musel by klečat na stupínku.

Ale my ve škole nemáme stupínek, ani rákosku, tak se do 1. B třídy budu těšit každodenně.

Miroslav Procházka, Pecka

Stanování na návsi

Ve středu 11. srpna večer se domluvilo pět zdejších maminek, že uspořádají pro děti stanování na návsi v Kalu. Děti jáasaly, že když se ráno probudí, budou všechny pohromadě.

Ve čtvrtek v odpoledních hodinách se začalo se stavěním stanů, dopravilo se i jídlo a pití. Děti byly spokojené, sešlo se jich dost od dvouletých až po ty desítileté. Dohromady nás stanovalo jedenáct dětí a osm dospělých.

Děti jezdily na kolech, hrály míčové hry, i rodiče si zahráli volejbal, ale hlavně se starali o jídlo pro jedenáct hladových krků.

V pátek ráno jsme se probudili do deštivého rána, čekali jsme, až přestane pršet. Část osazenstva dojela do Pecky pro pečivo ke snídani. A co k obědu? Nezbývá nic jiného, než vyrazit do lesa na houby. Hodina v lese stačila na to, že jsme měli hub, že jsme ani nevěděli, co s nimi.

V kotlíku na rozdělaném ohni jsme uvařili houbový guláš. K večeri jsme ogridlovali maso a párky. Děti brzy usnuly, protože výlet po lese a dovádění po návsi je unavilo. No a my dospělí jsme měli chvilku si popovídat u skleničky dobrého vína. Ve dvě hodiny v noci nás probudila velká bouřka a silný déšť s větrem. Ze stanů se ozývalo: „Maminco, já se bojím!“

Noc jsme ve stanech přežili a ráno se opět dojelo pro

pečivo a dětem i pro nějakou sušenku a bonbónek. K obědu bylo kuřecí maso s chlebem. Aby děti měly nějaký neobvyklý zážitek, odpoledne jsme si zahráli na stopovanou. Připravili jsme deset balíčků s různými úkoly, připravili jsme i poklad, který jsme ukryli v lese. Všechny děti i s rodiči vyrazily hledat poklad. Po cestě děti plnily úkoly, které nacházely napsané na lístečkách. Došli jsme až k chatě U Sedmi trpaslíků, kde byl ukryt ten náš poklad. Lukášek Plot si celou cestu nesl lopatku a hrabičky, protože bude třeba poklad vyhrabat. Když děti poklad našly a Lukášek zjistil, že lopatka nebyla potřeba, podíval se na maminku a řekl: „Já nebudu hrabat poklad lopatkou?“ Cestou zpět si děti o hře vyprávěly a těšily se, jak budou mlsat sušenky a různé jiné dobroty, které byly v pokladu ukryty. Na všechny padla po náročném dni únava, tak se šlo brzy spát.

V sobotu jsme po snídani nechali dětem volný program. K obědu jsme uvařili tři balíčky těstovin s omáčkou. Zůstali jsme ve stanech na návsi ještě jednu noc. V neděli ráno se už ale definitivně začalo s balením stanů a veškerého proviantu. Potom začal běžný domácí život.

Co říci závěrem? Byly to krásné, i když deštivé čtyři dny strávené s dětmi kempováním na návsi v Kalu. Příští rok si to určitě zopakujeme, věříme, že nám počasí bude více přát.

Rodiče a děti z Kalu

Divadelní Erbenův Miletín 2010

Program představení:

Sobota 9. října v 19.30

slavnostní zahájení 15. ročníku DEM
PRÁZDNINY SNŮ - DS Vojan Libice

Sobota 23. října v 19.30

POPRASK NA LAGUNĚ - DS JKT Lomnice nad Popelkou

Neděle 24. října v 15.30 - dětské představení

KTERAK SE ČERT O PRINCEZNU POKOUŠEL - DS Vamberk

Pátek 5. listopadu v 9.30 - dětské představení

VODNÍK MAŘENKA - DS Maska Česká Skalice

Sobota 6. listopadu v 19.30

ROZMARNÝ DUCH - DS Dobrovít Dobrovice

Sobota 20. listopadu v 19.30

PAMĚTI AMOROVY - DS Červený Kostelec

Neděle 21. listopadu v 15.00 - dětské představení

POHÁDKA PLNÁ NOT ANEB PTEJ SE LÍNA BLÍZKO MLÝNA - DS Kůzle

Sobota 4. prosince v 19.30 - zakončení 15. ročníku DEM

DĚDEČEK ANEB MUSÍME TAM VŠICHNI - 528. premiéra DS Erben Miletín

Neděle 5. prosince v 15.00 - mikulášská nadílka s Mikulášem a čerty

JAK ČERT VYLETĚL Z KŮŽE - derniéra představení DS Erben Miletín

Sobota 11. prosince v 19.00 - první repríza

DĚDEČEK ANEB MUSÍME TAM VŠICHNI - DS Erben Miletín

Vstupné: dospělí 60 Kč, děti 30 Kč, permanentka 260 Kč

Žižkovská pout'

Dne 12. srpna se sešli Žižkováci a přátelé Žižkova na žižkovské pouti. Odpoledne i večer, dokonce dlouho do noci, strávili čas v přátelském popovídání a zazpívali si za doprovodu harmonik. Stoly se doslova prohýbaly pod množstvím různých dobrot i nápojů, které účastníci každý podle svého uvážení přinesli. Pohoda i nálada byly výborné. Nezkazily ji ani bouřky s hromy a blesky, protože všechny chránil krásný stan hasičů z Kalu, kteří ho nejen zapůjčili, ale dokonce ho přijeli postavit a po pouti odvézt. Novopacští hasiči zase zapůjčili stoly a lavice, aby bylo zabezpe-

čeno pohodlí pro všechny přítomné. Oběma hasičským sborům patří poděkování všech účastníků pouti.

Paní starostka splnila slib z loňské pouti a předala přítomným novou tabuli k označení Žižkova, protože na stávající se už podepsal zub času. Možná že někteří občané Pecky nevědí, že pojmenování části obce za rybníkem na Žižkov bylo obecní radou v Pecce schváleno již v roce 1914. Slavil tedy Žižkov už 96. narozeniny.

Letos se proti loňské pouti sešlo více lidí – určitě přes padesát. Pobesedovat přišel i místní pan farář. Potěšující bylo, že se zúčastnili i chataři a chalupáři.

Rozcházeli jsme se s příslibem: Tak zase za rok!

Jana Mašková

Sny v září

Sny jsou prý vzkazy nebožtíků...bývají prý košilaté

Věděl a ctil to restaurátor pan Roubal i množina číšníků na place. Čtyřka, stůl v levém koutě, bude vždy ve čtvrtek r e s e r v é . První se dostavil v 18.00 hodin soused S., zbývající dědci bývali též dochvilní, pan řidičí učitel M., řidič autobusu L. a borec ve hře mariáš listonoš ve výslužbě P.

První zahřívací kolo bude zahánět žizeň. Novopacká desítka. Potom už bude roznášet, baletit na place sličná – náctka Yvetka. Každému hráči přinese „soupravu“ půllitr plus panáček rumu. A oni slíznou pěnu i pohledem pružné tělo v přiléhavém tričku.

strana 8

Dole je doplněno nestoudnou minisukýnkou o velikosti dámského ka-pesníku. Všimli si.

Hráči, muži středního staršího věku, mlčeli, až na jednoho. Ten se stával vyprávěčem, a tak přicházely na přetřes historky: - o strašidlech na hradě, - zahrada, kde je zahrabaná Harantova lebka, - o setkání hajného Krause s ufony, - o mediálních schopnostech učitelky Špačkové, - o tom, jak dostal přes držku pošt mistr na zále-tech, - že prý purkmistr Burián vykopal ve Stupné libru zlata.

Obslužná Yvetka čile předkláněla své přiléhavé tričko, v němž se tetelila drobná ňadra a čtyřka vzdychla výkřiky: „Flek“,

„Neuvěřitelné!“ A tu se předklonila pro tácek k podlaze, aby vynikly její dlouhé štíhlé nožky a bylo slyšet povzdechnutí: „Kouzelné!“ „Tuty.“

Nic z tohoto nerušilo souboje u sousedních stolků nad šachovnicí či na zeleném pažitu kuleč-níků. „Flek na hru!“

K naší čtveřici putovala souprava za soupravou a rozhovořil se i hráč na forhendu: „Sto a sedma!“ Jako by ostatní neviděli, že má ve tváři zapudrovaný modrající monokl.

„Pusu mi dej, Mončo...pojd' ke mně blíž. Neotálej. Ach, ty líbáš jako Bůh!“ Krásný sen. Na září.

Prsk! Dostal jsem, chlapí, puklici do obličej.

Kdosi mě krákal za vlas-y a já chtěl chytit ruce chapadla. Snad jsem byl v bitvě u Lipan. Já ti dám Monču, bratře Žižko. Nemohl jsem se z toho stře-dověku vymotat. Prsk! – Nade mnou manželčin obličej osvětila lampička.

„Ty husito, tu Moniku mně ráno představíš! Nechej toho tlachání o ženskéjch, už podruhé ses podhodil.“

Cigaretový dým padal do karet i na padající se oční ospalá vička. Hráči se zvedli, aby se doklátíli domů – Yvetko, do růžových zářijových snů. Už se těším na noční snové šarvátky, chla-pi.

Mariášnický stolec č. 4 už osiřel.

Miroslav Procházka

Sezona na hradě byla o trochu slabší

Letošní sezona byla ve znamení novinářského zájmu. Každou chvíli volal redaktor nějakého deníku nebo týdeníku s pokaždé stejným dotazem: Jaká je návštěvnost, a zda je cítit hospodářská krize.

Je pravda, že mnohé hrady a zámky si stěžovaly až na 40% úbytek návštěvníků. I na Pece byla letošní sezona o trochu slabší (lidí přišlo o necelých 10% méně, tedy zhruba 19 tisíc), ovšem celkově je možné ji považovat za vyrovnanou. Daleko slabší byly například roky 2000 - 2002, kdy se návštěvnost pohybovala mezi 15 a 17 tisíci lidmi.

Na kulturní akce, které se

letos na hradě uskutečnily, přišlo téměř 3 tisíce dalších lidí. Kromě dobývání hradu se vydařila také noční prohlídka, Ohňová šou, zářijová Netopyří noc, ale i komornější akce, například pouťové představení v podání ochotníků z Jilemnice, promítání unikátního amatérského filmu Hradní legenda nebo koncert skupiny Urband.

Nároky návštěvníků se vyvíjejí a samozřejmě bychom si přáli, aby si hrad své místo mezi nejvyhledávanějšími turistickými cíli Královéhradeckého kraje udržel. K tomu je však potřeba o hrad nejen pečovat, ale také investovat do zlepšení služeb. Hotový je projekt, jehož smyslem je vy-

tvoření samostatné prohlídkové trasy mučírna - sklepení, v níž by vznikla i nová interaktivní expozice vhodná pro děti. Zároveň by také došlo k oddělení reprezentativní místnosti v přízemí pro pořádání svateb, případně různých komerčních akcí. Součástí projektu je rovněž úprava

nádvoří, zejména zredukování betonových ploch, které hradu už léta ubírají na autentičnosti. Realizace projektu vychází zhruba na 750 tisíc korun.

Věříme, že se peníze podaří co nejdříve získat a hrad přitáhne do Pecky další návštěvníky.

Věra Kociánová

Sbohem, paní průvodkyně...

V neděli 12. září zemřela po dlouhém strádání ve věku nedožitých 66 let někdejší průvodkyně hradu Jitka Křečková.

Hradem za více než půlstoletí, co je zpřístupněn veřejnosti, prošly desítky průvodců a Jitka Křečková patřila k těm nezapomenutelným. V rádiovce a riflích s kšandami na první pohled u návštěvníků vzbuzovala zvědavost a při prohlídce většinou nebyli zklamaní. Paní průvodkyně vyprávěla s přehledem, zaujetím a humorem jí vlastním. „Nejraději měla černou kuchyni, to turistům pověděla, nejen jak se v Podkrkonoší vařilo před sto lety, ale i co měli doma včera k obědu,“ vzpomíná tehdejší kastelán Jirí Červenka.

V dobrém dokázala ovlivnit i své kolegy, mladé průvodce. „Paní Křečková na hradě hodně četla, díky ní jsem se dostal třeba k Haškovu Švejkovi a mnoha dalším důležitým knížkám. Taky mě naučila hrát mariáš a mně do té doby neznámou karetní hru bul-

ka,“ vypráví Jan Čečetka, nyní archivář jičínského archivu.

Je to už přes deset let, co s průvodcováním skončila, ale stále chodí návštěvníci, kteří se na ni vyzývají. „To jsme tu byli před pár lety a prováděla nás taková starší paní, ale ta uměla vyprávět!...“

Do života Pecky se zapsala nejen jako průvodkyně hradu, ale také jako poštovní úřednice a organizátorka různých akcí. Iniciovala například účast Peckováků v televizní soutěži Kolotoč a v roce 1998 dokonce sestavila kandidátku pro komunální volby.

Osobně na Jitku Křečkovou, tak jak jsem ji poznala v době její síly i v době strádání, budu vždy vzpomínat ráda a s úctou.

*Věra Kociánová
kastelánka*

strana 9

Zveme na hrad

**Sobota 23. října
v 17 hodin**

Poděkování za úrodu

Letošní úrodu požehná peckovský farář P. M. Robak, výstavka plodů, nabídka domácích produktů „ze dvora“

O nejhezčí podzimní vazbu

Hrad Pecka vyhlašuje soutěž O nejhezčí podzimní vazbu.

Využijte barev a darů podzimní přírody a naaranžujte vazbu ze suchých či živých květů, listů, plodů... Vaše „aranžmá“ bude od 23. do 31. října vystaveno v expozici hradu a hodnoceno návštěvníky. Uzávěrka a předání prací na je v pátek 22. října od 13 do 18 hod. na hradě.

Soutěží se o zajímavé ceny:

1. cena

Poukaz v hodnotě 500 Kč na večeři pro dva v hotelu Roubal v Pece

2. cena

Dárkový šek v hodnotě 200 Kč do obchodního centra DBK v Praze

3. cena

Obrazová publikace

Zájemci se mohou registrovat na mailové adrese hrad.pecka@centrum.cz nebo na telefonu 493 799 129. Rádi vám poskytneme podrobnější informace. -vk-

Milada Hetfleischová - Moje vzpomínky 3

Je třeba, abych se zmínila o tom, že otec vykupoval surové kůže. O Velikonocích to bylo 1200 až 1500 kozlečinek. Dříve lidé pěstovali kozy a kůzlátka na Velikonoce jídali. Ty kozlečinky otec musil vyšpejlovat a na hospodě na půdě usušit. Tam byla výborná sušárna, bylo tam však nesmírně smradu od zasychajících kožek. Pro ty pak přijel žid Epstein, dobře zaplatil a odvezl. Už s ním obchodoval můj dědeček a otec vypravoval, jak dědu chtěl ošidit, ale on se nedal a vyčetl židovi, že ukřižovali Ježíše Krista. To nemohl žid slyšet a raději zaplatil žádané, aby obchod uzavřel. Nyní mají kozu jen na faře, že pan děkan má dietu a potřebuje koží mléko.

Časy se strašně změnily, dnes kozy nikdo nechce pěstovat, že je s nimi dost práce. Za okupace chodil otec kupovat kůže i po vesnicích. Manžel měl v kůlně na Pecce svou aerovku. Otec počítal s tím, že až se bude moci jezdit, že tou aerovkou bude jezdit po vesnicích po kůzích. Jenže to dopadlo jinak - manžel dal aerovku zadarmo svému bratru Jaroslavovi. Ten byl v pohraničí a po válce k ní sehnal nové obutí a prodal ji. Jeden z kupců byl bělský Exner, ten ji ale nekoupil, že za ni chtěli mnoho. A celou válku stála v kůlně před kozím chlívkem a naši se jí museli vyhýbat. Manžel myslel jen na svou stranu, což naše asi moc mrzelo.

Ve velké kůlně byla také zřízena velká lednice. Tam se daly kusy ledu a zasypaly se škvárou. Led se používal v hostinci. Dole v rokli u našeho baráku otec založil rybníček, chtěl pěstovat kapry. Věc se podařila, rybníček dostal vodu přepadem z farské kašny. Byl to moc hezký rybníček s olšemi a puškvorcem. Nad ním se prostíral Hanzlíkův staletý ořech. Kaprům se sice dobře dařilo, ale nebyli k jídlu. Moc zapáchali bahnem, a tak otec rybníček časem zrušil. Teď tu parcelu mají Prausovi, výše si postavili dům.

Jedno starostenské údobí, od roku 1921 byl otec také starostou města Pečky. Bral tu funkci svědomitě a staral se, aby spravedlnost byla na prvním místě. Zastal se oprávněně několika občanů, nadělal si mrzutosti s oponenty, přestali chodit od hospody a kšeft silně vázl. Dopadlo to tak, že byl otec nucen prodat jednu parcelu, co dnes má Plecháč montovaný domek. Tentokrát to prodal své vzdálené příbuzné Lindě Bajerové pod podmínkou, že tam bude stavět. Ke stavbě došlo až po mnoha letech za totality.

Škoda že nevím, kam se poděly dědovy kopie žádostí o přidělení hradu obci Pecce, žádost o zachránění hradu zastřešením a mnoho jiných zajímavých zápisů. Až se najdou, tak budou doplněním těchto mých zápisů. Byly v plechové krabici

s víkem, vypadala jako pokladna a babička ji měla na modřínové skříni v pokoji.

Otec měl taky desaterý včely. Jako malá holka jsem šla za ním na včelnicu, která stála za hospodou na zahradě. Byl prý horký den a včely byly podrážděny a snesly se na mě. Začala jsem prý křičet a otec mě rychle odnesl a zabalil do kaše z mokrého jilu, který byl ve břehu za hospodou. Tím mě zachránil. Jen málo jsem prý otekla a přivolaný doktor se jen divil, jak otce napadlo dát takový obklad. Jeho matka Karolina Posltová byla kořenářka a mnoho od ní věděla. Včely otec miloval a moc si jich vážil. Když měl pohřeb nějaký včelař, tak mluvil na hřbitově nad rakví. Jednou také vyráběl staročeskou medovinu. Když otec zemřel a já to sdělovala matce, tak mi s pláčem říkala, ať to jdu říci včelám, že jim zemřel hospodář.

Bývaly u nás včelařské schůze a valné hromady. Byl plný lokál včelařů z Pečky a celého okolí. Mluvil vždy někdo ze svazu a často i otec o svých zkušenostech. V dnešní době znám jen pár včelařů, doba se moc změnila. Není na nic kdy. Volný čas pohltí televize apod.

Když dávali ke hřbitovu novou bránu, tak otec dostal tu starou a dal ji do průjezdu. Byla ale úzká, a tak časem vyrobil Pepík ve fabrice, kde byl na brigádě, bránu novou, širo-

kou, s pletivem. Ze staré kované brány jsem udělala zátiší. Na bráně rostly, vlastně se popínaly zvonky velkých svlačců. Bylo to moc hezké, pěkný odpočivný kout. Teď už je vše zarostlé trávou a bílým bezem.

V hospodě byla za předešlého majitele Vonky také palírna. My jsme pak z ní měli pokoj. Zůstaly jen hliněné lahve a štoudve po silicích. Pak do nich dával dědeček rybí tuk, říkal mu lebertrán, který používal při vydělávání kůží.

V domku čp. 58, kde bydlím, byla také palírna, udělaná z bývalé maštale. Tam se páčila slivovice. Ovšem tajně, protože to bylo zakázané. Na zahradě u baráku a i u hospody bylo mnoho švestek, a tak materiálu bylo vždy dost. Otec švestky i prodával kg za 1 Kč. Dnes v roce 1995 já platím 15 Kč za 1 kg. Švestky vůbec nemáme, vše zničila šárka, která sem dorazila z Jugoslávie.

Otec chodil také lidem štěpovat. Jeho oblíbeným jablkem byl soudkový řeh-táč. Já to jablko také měla v oblíbě. Pěstoval také krásné hrušky a jednou je vystavil na kredenc, pěkně vedle sebe, červenou tvářičkou ven. Kredenc byl hodně vysoký, stále pěkně vypadaly, ale když se měly jíst, byly úplně zhniličkovatělé. Po každé zbyl na kredenci mokřý flek. Z jablek se vyráběl mošt. František Čeřovský nám udělal drtič na ovoce a lis jsem koupili od Pepíka Puše. Strašně rádi jsme

-Fotoarchiv hradu-

ten mošt dělali a ještě raději ho pili. Matka omývala ovoce, otec krouhal a lisoval. Přefiltrovanou šťávu jsem já zavářela v lahvích v prádelním kotli. Pak se obrátily dnem nahoru, a když pod dekou vychladly, tak se rovnaly ve sklepě. Když už otec nebyl, tak nám pomáhal pan Pavel. To byl dobrý člověk, ochotný a velice zkušený ve všech pracích.

Byl vyučený kovář a pracoval v Tibě ve fabrice. Chodíval k dědovi, pak k tátovi na besedu, a když bylo třeba, tak pomáhal. Zdisčín pokojíček pomáhal budovat, také zvýšení trámu nahoře v pokojíku, zkrátka vše, co bylo třeba. Rád a ochotně. Zatímco manžel na žádnou práci ani nesáhl a často říkal úsloví „práce prašivá“. Ale udělalo se vše i

bez jeho pomoci. Dával mi na děti 700 Kč měsíčně. Ke konci jeho života jsem mu řekla, že jsem musela moc šetřit, a on mi na to řekl, že nevěděl, že je to málo, že by byl dal víc.

Oblíbenou polévkou naší rodiny byla na podzim, kdy rostou zelinky, zelinková polévka. Naučil nás zelinky znát farář Macek, který k nám denně chodil do hospody. Pil jen koňak. Byl otcí prospěšný, když mu sestavil žádost o otevření Harantovy hrobky. Církev to nechtěla povolit, až konečně dovolila jednu hrobku otevřít. Bohužel to byla kněžská hrobka a byla v ní i Harantova žena s děckem. Při otevření se rakve sesypaly a byla zase zavřena. K této události byly pozvány všechny osoby z funkcí obce, jen ředitele školy Ra-

faela Engelmana zapomněli pozvat. Toho se to nesmírně dotklo a pomstil se otcí tím, že do školní kroniky napsal zápis, že vinou otcovou se rakve s mnichy sesypaly. Otec si dal událost ověřit svědky. MUDr. Večeřík, truhlář Fajman, paní Wolfová a ještě jiní potvrdili, že to nebylo jeho vinou. Josef Zahradník, pozdější ředitel peckovské školy, na otcovu žádost vyhledal starou školní kroniku, kde byl ten hanlivý zápis, a udělal tam novým listem opravu. Ta kronika je ve státním archivu. Od té doby nebyla žádná hrobka v Pecece otevřena. Otec říkal, že Harantova hrobka je pod kruchtou. Anna Salomena dostala Harantovo tělo i s hlavou a vezla je na Pecku. Takže Palackého dějiny říkají něco jiného.

Pokračování příště

Cestovní zprávy Oldřicha Exnera 3

(Pokračování vyprávění o pobytu v Brazílii)

V neděli odpoledne jsme chodili na vycházku, buď po městě (Linc) nebo do nejbližšího okolí. Nikam se moc jít nedalo, všechny pozemky v okolí města byly soukromé a opločené. Každá dobytčí farma (fazenda) měla své hlídače a kromě vlastních zaměstnanců a hlášených návštěv nikoho na pozemky nepustili. V blízkosti farem jsem vídával i letiště pro soukromá letadla.

Trávu, kterou dobytek nespásl a hlavně pásy kolem silnice, likvidovali tak, že se zapálila. Před příchodem dešťů už byla suchá a musela se odstranit, aby mohla narůst nová. To pak obzor nad městem byl jedna záře. Také při cestě z elektrárny jsme někdy jeli ohnivým tunelem, když se likvidovala tráva na krajnicích. Vzduch byl plný kouře a projížděli jsme jím jako mlhou. Asfalt silnice je od pastvin oddělen nejméně 5 m širokým pásem hlíny po obou stranách, a tak projet takovým ohnivým tunelem se dalo bez velkého rizika.

Pravidelnou nedělní zábavou obyvatel Lince byla jízda v otevřeném automobilu po městě, kde se všechny ženy předváděly v natáčkách na hlavě. Hlučné bylo, když místní fotbalový klub vyhrál zápas, to pak všechna jedoucí auta byla ověncena květinami a houkaly klaksóny.

Jedno odpoledne jsme si udělali vycházku za město, kde v ohraničené oboře byl City Club pro místní smetánku. Že jsme byli cizinci, tak nás tam pustili. Byl to zábavní park, kde se scházela městská honorace. Přes tenisové kurty, volejbal, kriket, golf, bazén s vyhřívanou vodou, restaurace, tam bylo všechno. Nejvíce mne upoutal výjev, kdy si z bazénu někdo zavolal na čišníka a ten mu na podnose donesl whisky s ledem až k vodě.

Také jsme se vypravili na lov piraní. Zajistili jsme si v kuchyni hovězí maso jako návnadu, k vodě nás dovezl Manuel. Po postavení přehradu zůstalo pod elektrárnou hodně slepých ramen z bývalého toku řeky a ty byly plné ryb. Chytali jsme na hovězí maso napichované na háček s ocelovým návazcem. Silon by piraňa svými zuby ucvakla. Kolem vody jsme chodili bosí, byla tam samá mokřina, sluníčko bylo schované za mlžným oparem, ale přesto pěkně páliło. Myslím, že jsem dostal úpal, večer jsem celý zčervenal a natekly mně rty jako černochovi. Vzal jsem si aspyrin a ráno to už bylo dobré. Chytil jsem osm ryb. Při vytahování háčků se musí dávat pozor, aby ryba neukousla prst. Jejich zuby jsou jako ostré nůžky. Gita Šimová ryby večer upekla na kmínu, chutnaly jako naši okouni.

* * *

Po spuštění první turbíny nás v sobotu odpoledne pozvalo vedení elektrárny na párty.

U řeky pod elektrárnou byl velký gril a dělala se tam brazilská specialita „čurasko“. Bylo to speciálně naložené hovězí maso opečené na rožni. K pití bylo pivo a whisky. Zajídalo se to bílým chlebem a v nabídce bylo i množství tropického ovoce.

Jelikož při schvalování cesty mně CZV strany povolil výjezd pouze na uvedení do provozu jedné turbíny, pomalu jsem se chystal domů. S tím ovšem nesouhlasil ředitel elektrárny p. Ferreira, a tak na jeho přání mně Ing. Zavadil zajistil prodloužení pobytu ještě na uvedení do provozu druhé turbíny. Pracovní cesta mi byla prodloužena ještě o tři měsíce.

Jeden víkend jsme navštívili elektrárny vybudované ČKD již dříve na řece Tieté, a to Bariri a Ibitingu. Jeli jsme v sobotu odpoledne s Manuelem nejdříve na Bariri a pak na Ibitingu, kde jsme přenocovali. V době výstavby elektrárny zde bylo postaveno nejlepší sídliště pro montéry v té době na světě. Technici měli přepych jak v ubytování, tak ve stravování. Jídla byla na úrovni Interhotelu. Uprostřed jídelny bylo jezírko s tropickými rybkami, obsluha číšníky, výběr, kvalita i kvantita jídel výborná. To, jak jsme si chválili jídlo v naší jídelně, prý nic nebylo proti tomu, co na Ibitinze. Ještě před noclehem nám místní kuchař připravil výbornou večeři a ještě se omlouval, že se to dozvěděl pozdě a nestačil se připravit. Spali jsme každý samostatně ve svém pokoji. Ještě před ulehnutím jsem viděl na stropě velkého pavouka, chtěl jsem ho vyhnat, ale někde se mi ztratil, a tak jsem měl do rána strach, aby mě nekousl. Vzpomněl jsem si na černou vdovu, která kousla našeho montéra do ruky. Ráno měl ruku nateklou jako konev a jak mu řekl doktor, díky tomu, že byl silně opilý, se mu nic nestalo a přežil to.

* * *

Pro potřebu předání turbíny bylo třeba zajistit měřicí přístroje k provedení měření na regulátoru a prokázání vlastností, zda splňuje normu IEC 308. Za tím účelem jsme odjeli chevroletem (6 lidí) na elektrárnu Ilha Solteira (Ostrov Svobodných), kde byl velký sklad měřicí techniky, a kde jsme si mohli vhodné přístroje vybrat.

Elektrárna Ilha Solteira je postavena na přehradě zbudované na řece Paranã. 6 km dlouhá sypaná hráz vytváří obrovské jezero, kde je již patrné zakulacení země. Betonový výpustný objekt se segmentovými uzávěry je dimenzován na průtok 50.000 m³/sec. Vlastní budova elektrárny je 600 m dlouhá a je v ní instalováno dvacet Kaplanových turbín, každá o výkonu 160 MW (dohromady 3200 MW). Turbíny jsou od několika světových firem (Japonsko, USA, Německo, Francie). S náhradními díly od 4 firem je to poněkud problematické. Pro velkou vzdálenost mezi stroji tam jezdí strojnici na koloběžkách.

Po prohlídce elektrárny jsme byli pozváni na oběd do závodní jídelny. Byl o několika chodech a opět na úrovni. Po vybrání vhodných přístrojů pro jsme navštívili ještě jednu elektrárnu (nevzpomínám si už na její jméno), kde bylo 10 Kaplanových turbín po 120 MW. Tuto elektrárnu mělo původně dělat ČKD, ale pro n. p. to bylo velké sousto, a tak to

dělali Italové. Byla zde krokodýlí farma, ale pro pozdní dobu jsme se na ni podívat nešli.

Cestou zpět jsme se na večeři zastavili v jednom motorestu, kde se podávala brazilská specialita, tzv. „rodízio“, což znamená stále dokola. Po usednutí ke stolu před nás obsluha donesla talíře, příbory, bílý chléb, hranolky, maniok, rýži, různé saláty, ovoce.

V rohu místnosti byl veliký gril, kde se opékaly různé druhy masa. Obsluhovali nás číšníci a každý měl u pasu velkou mačetu. První chod byly malé párečky nabodnuté na rožni ve tvaru šavle. Tu číšník špičkou postavil každému na talíř a kolik párků kdo chtěl, tak si ukázal. Číšník pak mačetou shrnul párky na talíř. Když jsme dojídali poslední, už za námi stál další s grilovanými kuřecími stehny. Stejným způsobem shrnul na talíř stehno, další číšník měl steaky, další grilovaný hovězí hřbet. Ten měl nejméně 5 kg, a jak číšník zabodnul šavli na talíř, otočil masem dokola, každý si mohl ukázat, který kousek masa si přeje, a on mu ho pak ostrou mačetou seřízl na talíř (asi tak 20 dkg).

Tamní krávy jsou s jedním hrbem, ten je prorostlý tukem, je to největší pochoutka. Všechno maso na jedno kolo bylo 6. Každý z nás měl po jednom kole dost, pouze Venca Friček vydržel dvě a půl kola. Přílohy jsme si brali podle libosti. S pivem 0,7 l jsme platili každý 29,50 cr, což na naše příjmy doma v korunách bylo asi stejné.

* * *

Jednou nás místní montéři zavolali, ať se jdeme podívat na živou anakundu. Měli ji chycenou v autě s plechovou korbou a uvázanou za hlavou konopným lanem. Měla velkou sílu, a když se vzepřela o postranici, nemohl jsem ji přetáhnout. A to byla jenom 2 m dlouhá. Jinou, ale velkou alespoň 5 m, jsem viděl mrtvou ve vodě u hráze. Asi ji některý farmář zastřelil, aby mu nežrala telata. Byla silná jako stehno dospělého muže.

* * *

16. června jsem slavil 41. narozeniny. Požádal jsem Miloše Šímu, zda bych to nemohl slavit u nich ve vile. U Ing. Zavadila jsem si netroufal narušovat jeho soukromí. Koupil jsem maso, pití (pivo, gin, brazilskou whisky, agua tonik, ovoce). Paní Šimová připravila hostinu, kde se sešli Hrabětovi, p. Peša, Riša Zoubek, Petr Hampl, Milan Lindauer, V. Friček a Ing. Zavadil. Dostal jsem košili, pravou skotskou whisky od Ing. Z., blahopřání a další drobné dárky. Slavilo se až do rána, všichni se objímali, plakali, smáli se, bylo to mohutné. V neděli dopoledne jsem pomohl uklidit, všichni ostatní vospávali. Na oplátku jsem Šimovi pozval na guláš, který jsem uvařil ještě u p. Zavadila. Všem moc chutnal.

* * *

Ke konci srpna na zásah paní Zavadilové musel odjet p. Peša. Také Gita Šimová se pomalu chystala s dětmi domů. Byli zde více než rok a děti musely skládat rozdílové zkoušky, aby mohly postoupit do vyššího ročníku. Po odjezdu pana Peši a Šimových celý život zevšedněl. Také Hrabětův syn Boris musel po prázdninách nastoupit do školy. Přestali jsme mít přehled o nákupech, když dosud manželky montérů sledovaly obchody a dávaly nám tipy, co by se dalo koupit (látky, tehdy moderní krimplen, halenky, košile, boty, hodinky, zlato). To jsme pak chodili po obchodech a vybírali

z předložené nabídky. Tehdy se také začaly pašovat první kalkulačky z Japonska, ale na nabízené základní funkce se mně zdály drahé (800 cr). K dispozici jsme měli televizor. Pravidelně jsme v neděli dopoledne sledovali závody Formule 1. Fandili jsme Niki Laudovi. Večer jsme sledovali americké seriály a prvně jsem se setkal s reklamou, kterou přerušili děj v nejnepřívětivějším okamžiku. Dovezl jsem si domů také vydělanou kůži z krávy, kterou mně koupili Hrabětovi v Sao Paulu, když si jeli na letiště pro syna. Máme ji na zemi před krbem.

* * *

S postupujícím rokem (u nás už byl podzim) se stále více oteplovalo, až to bylo nesnesitelné (ve stínu +39°C). Druhou turbínu jsme měli připravenou na roztočení, ale stavbaři měli ještě betonovat a na vtoku do turbíny ještě stála bezpečnostní klenutá stěna za spuštěným stavidlem. Ta se musela rozbourat a materiál vyvézt. Odhad prací byl asi 10 dní. Tak jsme od vedení stavby dostali svolení (i když se to moc nelíbilo Ing. Zavadilovi), že se můžeme jet podívat k vodopádům IGUAZU. Cestu nám hradilo ředitelství stavby (p. Ferreira), ostatní náklady byly v naší režii. Jeli jsme autem elektrárny, mikrobusem VW, řídil šofér elektrárny. Ráno asi v 5 hodin jsme vyjeli z Lince ve složení Friček, Lindauer, Šíma, Zoubek, Hampl a já. Kolem 7 hodiny jsme se zastavili ve městě Londrina na snídani. Až tam se jelo po asfaltu, pak začaly písčito - hlinité cesty, kde se za námi zvedala mračna červeného prachu, zvláště když byla cesta prosekána pralesem. Po obou stranách byla neproniknutelná houština pralesa, cesta před námi se ztrácela kdesi v dálce, kde se hradby pralesa zdánlivě spojovaly. Po několika zastávkách jsme se blížili v pozdním odpoledni k cíli naší cesty, k městečku FOZ do IGUAZU. Cestou jsme míjeli vypálené plochy pralesa, kde tímto způsobem získávali místní obyvatelé zemědělskou půdu. Podrost vyhořel a silnější stromy se traktorem stahovaly na jednu hromadu, kde pomalu dohořovaly. Kolem už bylo zaseté obilí a uprostřed lánů ještě doutnaly zbytky dřeva. Vzduch byl nasycen kouřem a bylo ho cítit všude.

Po příjezdu do města Foz do Iguacu jsme se nejdříve ubytovali v hotelu a pak zajeli do cestovní kanceláře, která by nám zajistila návštěvu vodopádů a sousedního pohraničního městečka Hernandaria v Paraguai. Tam jsme ještě večer přejeli most přes hraniční řeku Paraná. Město mělo westernový ráz s typickými domy, náměstí do kopce, silnice středem, po obou stranách neudržovaný travnatý porost. Po obvodě obchody a dlážděné chodníky. Koupil jsem tam lacino pravou skotskou whisky, pak jsme se zašli podívat do místního kasina, kde byla ruleta, hráčské stolky pro různé hry a bar. Dali jsme si každý nalít whisky (0,1 dcl), ta byla dražší než celá láhev v obchodě. Na ulici mně pak nabízel jeden prodavač vystřelovací nůž, když zjistil, že jsem z Československa, prý at' mám na Hitlera. Byl zřejmě seznámen s historií 2. světové války. Zpět přes most do Brazílie jsme se vrátili bez jakýchkoliv problémů, ani se neptali, co jsme nakoupili.

Ráno pro nás do hotelu přijelo auto z cestovky a zavezlo nás k vodopádům. Po prohlídce brazilské strany vodopádů jsme přívozem pod vodopády přeplavili řeku do Argen-

tiny a po obědě, který nám cestovka zajistila, nás auto dovezlo nad vodopády (výška 72 m). Po dřevěných lávkách nad vodou jsme došli až k „Dáblu jícnu“, kde padá většina vody. Jinak se řeka rozlévá a vytváří mnoho menších vodopádů, které padají do Dáblu jícnu z boků po obou stranách. Nad vším se klenula překrásná duha z vodní tříště a slunečních paprsků.

Po prohlídce vodopádů jsme sevrátili do hotelu, po večeri se koupali v krásném bazénu. Ráno jsme se ještě chtěli jet podívat na řeku Paraná a na most, přes který jsme večer přejížděli do Paraguaye. K řece ani mostu jsme však nedojeli. Na křižovatce ve městě do nás narazil nějaký místní farmář, když nás předjížděl po pravé straně a těsně před námi chtěl odbočit vlevo. Odneslo to boční sklo, pravé přední dveře a menší škrábance na boku auta. Ve městě se jezdilo 100 km rychlostí, on nás předjížděl asi 115 km/hod. Ale zachoval se čestně. Řekl, že nás zavede do servisu VW, kde nám auto opraví. Jenomže ve zmatku dopravy se nám ztratil a náš šofér si myslel, že nám ujel. Začal ho stíhat a málem způsobil další dopravní nehodu. Po příjezdu do servisu tam na nás ale farmář čekal a už měl domluvenou opravu. Slíbili ji udělat do druhého dne do rána (výměna dveří, skla, drobná oprava poškrábaného boku a přelakování). Auto jsme nechali v opravě a šli prohlížet město. Většina obyvatel byli Němci, dalo se s nimi i německy domluvit. Dnes z bývalého malého městečka je stotisícové město a to díky postavení obrovské vodní přehrady s elektrárnou Itaipu o výkonu 10.000 MW, svého času největší na světě. Po obědě jsme se vrátili taxíkem na hotel a zbytek dne strávili u bazénu. Museli jsme si pobyt v hotelu prodloužit ještě o jeden den navíc. Ráno jsme pak čekali na zprávu, kdy si máme přijet pro opravené auto, ale bylo hotové až v poledne a farmář za opravu zaplatil 1000 cr. S jednodenním zpožděním jsme se pak vydali na 800 km dlouhou zpáteční cestu k „domovu“. Do Lince jsme přijeli až v noci na neděli. Po návratu jsem si musel dát sako do čistírny, bylo celé červené od prachu z cesty.

* * *

Ještě v době čekání na vodu (rozbourání hráze na vtoku) jsem se s Honzou Hamzou zajel podívat autobusem ze společnosti Cometa na otočku do Santosu, přístavu u Sao Paula, odkud se vyváží většina kávy z Brazílie. Prošli jsme přístav, pláž, poobědvali v restauraci na pláži a vrátili se zpět do Lince. V restauraci jsem prvně viděl jíst ústřice, asi bych si je nedal.

Konečně jsme roztočili druhou turbínu a po provedených zkouškách ji předali zákazníkovi. To už byla polovina října a chystal jsem se na odjezd domů.

V létě jsem dostal od manželky dopis, že zajišťovala provedení fasády na domě, všichni v celé řadě ji museli provádět pro jednotnost společně. Vyšla asi na 10000,- Kčs. Manželka měla čerstvě autoškolu, a tak zajišťovala dovoz jídla na stavbu, dovoz a odvoz zedníků a pomahačů. Sama chodila do práce, a tak toho měla dost na starosti.

Při zajišťování zpáteční letenky nastaly menší komplikace, když nám odložili let o jeden den v důsledku neza-

jištění tranzitu ve Švýcarsku. Den čekání navíc v Sao Paulu jsme využili k cestě do Rio de Janeiro (asi 450 km). Jeli jsme tam nočním autobusem a v Rio jsme si najmuli taxík a nechali se zavést k soše Krista na Corcovado, povozit se po městě, na stadion Maracanã, kde jsme si prohlédli fotbalové muzeum, posadili se do královské lóže a nakonec na známou pláž Copacabano. Na ni nemám moc dobré vzpomínky. Okradli mne tam o 1500 cr., které jsem měl našetřené na nákup dárků pro rodinu v SP. Na pláži jsem měl oblečení složené na hromádce. Dal se mnou do řeči jeden domorodec, aby upoutal mou pozornost a druhý, co šel okolo, se shýbnul a sebral mně kalhoty. Měl jsem v nich peněženku a nové hodinky Seiko (automaty). Když jsem se chtěl obléknout, nemohl jsem kalhoty nalézt. Šťěstí, že jsem je našel pohozené kousek dál. Jinak bych se do SP musel vracet v trenkách. Ostatní kolegové nic nezpovozovali, byli po noční cestě autobusem unavení, a tak na pláži podřimovali.

Koupání na pláži bylo výborné, až na veliké příbojové vlny, které se rozlévaly 30 m daleko. Šel jsem si zaplavat do moře a pak byl problém se vrátit zpět na pláž. Zpětná vlna mě stále strhávala do moře. Myslel jsem si, že jsem slušný plavec, ale měl jsem co dělat, abych se dostal z vody ven. Proto také v moři nikdo neplaval a všichni seděli na břehu a nechávali se příbojem jenom omývat. Když jsme konečně odletěli ze Sao Paula (Lindauer, Zoubek a já), bylo to až večer 24. října 1975 ve 21.30 hod. Po celonočním letu a časovém rozdílu 5 hodin jsme přistáli v Madridu asi ve 14.00 hodin. V tranzitu jsme čekali na doplnění pohonných hmot. Tam jsem uviděl vystavené repliky šavlí španělských šlechticů. Líbily se

mně, a tak jsem si je obkreslil a později vyrobil. Neměl jsem s sebou žádné měřítko, proto jsem použil jako porovnávací míru krajon.

Do Brazílie i zpět jsme letěli brazilskou leteckou společností Varig letadlem Boeing 707. Starali se o nás vzorně, jenomže na zpáteční cestě jsem měl střešní potíže a jídlo jsem přenechal kolegům. Z Madridu jsme odlétali kolem 4. hodiny odpoledne 25. října, přilet do Curychu po 5. hod. Z letiště jsme se autobusem přepravili do tranzitního hotelu na nocleh, zajištěna byla večeře, snídaně a oběd na příští den. Po snídani jsme si prohlíželi Curych, odlet do Prahy byl až odpoledne. V tranzitu jsem ještě koupil švýcarské čokolády a před nástupem do letadla jsme museli zkontrolovat zavazadla, zda je máme všechna, aby nám je mohli naložit.

V Praze jsme přistáli 26. října v 16.10. Manželka na mne čekala i s dětmi. Přijela autem na letiště z Blanska, byl to pro ni životní výkon. Autoškolu měla krátkou dobu, Prahu neznala, a tak jela podle plánu, co jí nakreslili v práci. Měl jsem 60 kg zavazadel, celní prohlídkou jsem prošel bez potíží, nemusel jsem ani nic platit. Naskládali jsme zavazadla do auta (Š 1000 MB) a po šesté hodině večer vyjeli z Prahy domů. V Poděbradech jsme se zastavili ještě na večeři a domů do Blanska přijeli ve dvě hodiny ráno. Děti zůstaly doma ze školy, paní učitelka Valentová je omluvila, ale musel jsem ve škole v Moniččině třídě udělat přednášku o Brazílii. Počítal jsem, že 28. říjen bude státní svátek, ale právě tento rok ho Husák zrušil. A tak jsem musel hned druhý den do práce. Hlavně, že jsem byl doma, už jsem se těšil na rodinu a na práci na stavbě.

Pokračování příště

Fotografie roubenek v DPS

Revernisáží 19. května tohoto roku byly znovu zpřístupněny dvě výstavy fotografií Petra Luniaczka, které představil v letech 2006 a 2007 peckovské i okolní veřejnosti v hotelu

Roubal. Obě výstavy jsou však tentokrát instalovány díky péči vedoucí Domu pečovatelské služby na Pecce paní Naděždy Hamanové právě v této budově, a sice v 1.patře výsta-

va z r. 2006 a v 2. patře výstava z r. 2007, které zde zůstanou až do konce listopadu 2010.

Na první z obou výstav se seznámíte s fotografiemi lidové architektury v Pecce a jejím okolí, jmenovitě v Staňkově, Kalu, Bělé u Pecky, Stupné, Vidochově, Dolním Javoří, Lázních Bělohradě a Dolní Nové Vsi, na druhé vedle fotografií lidových chalup z Pecky, Kalu, Přibyslavi, Radkyně, Uhlířů, Vrchoviny, Čisté u Horek a Žďáru u Levínské Olešnice uvidíte ještě i s fotografie zdejší krajiny, soch a smírčích křížů. A můžete si zde i přečíst tex-

ty všech šesti autorových výletů na téma „Všechny cesty vedou do Pecky aneb Putování za lidovou architekturou Pecky a okolí“, které svého času vyšly v Listech Peckovska.

A jak se na výstavy dostat, pokud jste je letos ještě neviděli? Vzhledem k specifické funkci budovy, kde jsou instalovány, je třeba v PO - PÁ od 9 do 13 hodin zavolat pí Hamanové na č. tel. 493799027 a předem si s ní dohodnout termín jejich návštěvy.

Všechny čtenáře Listů Peckovska srdečně zve autor.

Petr Luniaczek

Fotohádanka - tentokrát lehká

V minulém čísle Listů Peckovska jsme zveřejnili unikátní fotografii, která zachycuje dům naproti nynější továrně E&M Manufacturing, který patřil rodině Hoffmanových a svého času v něm byl hostinec. Právě v něm se prý nacházel orchestrion, který je zlatým hřebem prohlídky hradu. Nyní stojí na místě hospody U Hoffmanů vyhlášené Disco Phoenix.

Správně dům na fotografii poznala a svou odpověď (jedinou) redakci Listů Peckovska zaslala Ivana

Holubová z Pecky. Jako obvykle pro výherce bude v místní knihovně připraven knižní dárek.

V tomto čísle přinášíme fotografii, která je určitelná mnohem snadněji, jelikož dům na ní zobrazený zaznamenal během let jen minimální změny.

Proto soutěžící prosíme, aby případně připojili i stručnou vzpomínku nebo doplňující informaci. Svě odpovědi s adresou opět odevzdávejte v místní knihovně nebo je zasílejte na e-mail:

knihovna.pecka@cbox.cz

Uzávěrka je 26. listopadu.

Protože už nám nápady na fotografické hádanky pomalu docházejí, uvítáme pomoc čtenářů. Máte-li

doma zajímavou starou fotografii některého z peckovských stavení, rádi ji v rubrice fotohádanka otiskneme. -r-

-Fotoarchiv hradu-

Osmisměrka

Vyškrtej všechny znaky podzimu a doplň vylustěné slovo do básničky.

k	a	ť	š	é	d	ě
á	k	t	v	s	t	n
š	š	j	s	í	r	ý
a	u	o	e	i	t	d
r	r	m	u	ž	l	r
t	h	ř	i	b	e	a
s	o	ř	í	š	e	k

jezek, drak, oříšek, dýně, strašák, hruška, hřib, vítr, déšť, list

Červe, červe červíčku, neublížuj jablíčku, jablíčko by plakalo, ze _____ by padalo.

• sport • sport • sport • sport • sport •

Volejbalový kemp Dolní Brusnice 2010

Pachatel se vždy vrací na místo činu. I my jsme se vrátili do míst, kde se nám v minulém roce velmi líbilo. Letos jsme přijeli po vlastní ose (hezky na kolech). Počasí se nám opět vydařilo, a tak jsme si mohli hezky nerušeně našeho prázdninového kempu užívat.

Mimo trénink volejbalu jsme dokázali dobýt na kolech **Zvi-**

Účastníci kempu: Horní řada - Tom Hank, Pája Macháčková, David Mindl, Zuzka Vojíková, Zdeněk Burkert, Ľa Burkertová, Jana Krchová/ Spodní řada: Vikča Jirková, Aja Labaštová, Eliška Macháčková, Davča Krch, Dáša Zelenáková, Honzík Burkert, Kája Jiříčková.

činu, navštívili jsme přehradu **Les Království** a našli jsme **poklad v Hájemství** v nádherném prostředí tamního arboreta. Na řadu také přišla velmi populární **stezka odvahy**, při které děti psaly poselství paní noci, hrály si, blbnuly, **zpívaly** atd. Když jsme se chtěli s něčím svěřit, měli jsme „**zed' radostí a nářků**“. Každý večer jsme do volební urny odevzdávali své hlasy **volejbalovému králi** a největšímu **sympaťákoví kempu**. Na řadu samozřejmě přišla i táborová **olympiáda**, vítězné utkání proti rodičům v **bagrované**, společný **táborák** s rodiči,... A bylo to fajn... Tak zase za rok.

Trenéři Dejv, Zdenka a tety Ľa, Jana a Pája

Táborová olympiáda

1. Tomáš Hank - 80 b. (volejbalový král)
2. Viktorie Jirková - 74 b.
3. Alena Labaštová - 59 b. (volejbalová královna a sympaťačka kempu)
4. Eliška Macháčková - 58 b.
5. Dagmar Zelenáková - 57 b.
6. Jan Burkert - 49b. (sympaťák kempu)
7. Zuzana Vojíková - 42b.
8. Karolína Jiříčková - 33b.
9. David Krch - 29b.

PŘÍPRAVKA

(1. – 2. třída)

Trenéři:

Hana Albrechtová

Šárka Kodymová

Ondřej Kodym

Pavel Novák

MINI

(3. – 6. třída)

Trenéři:

Zdeněk Burkert

David Mindl

Pavla Macháčková

KDE:

Na hřišti

Na koupališti

V tělocvičně

V přírodě

POJĎTE SI S NÁMI HRÁT!!!

Volejbalový oddíl TJ Harant Pecka ve spolupráci se ZŠ Pecka zve všechny zájemce o pravidelný pohyb, legraci a spoustu zážitků v bezva partě.

CO DĚLÁME:

Tréninky 2 x týdně

Účast v okresním přeboru v minivolejbalu

Utání proti rodičům, táboráky

Prázdninový kemp

Připravujeme účast na atletických soutěžích

Cyklovyjíždky

Sport na koupališti

Tak jako každý (nebo alespoň skoro každý) rok si vás dovolím seznámit alespoň s těmi sportovními akcemi na koupališti, u kterých jsem se vyskytnul. Letošní sportovní sezóna na koupališti byla jubilejní desátá. A jaká tedy byla? Američan by řekl „fajn“, Rus by rozevlátě zahalasil „óčeň charóša-ja“, Číňanovi bych nerozuměl a já tedy jako každý průměrný Čech řeknu „dobrá“. Ona asi byla lepší, jen mně to multinationální nadšení jaksi chybí. Ale dost řeči...

Cyrlometodějský pohár

Desátý ročník turnaje ve volejbalu smíšených družstev proběhl v tradičním červencovém termínu s rekordní účastí 34 týmů. Letos nás „podrželo“ počasí, a tak celý turnaj mohl proběhnout v pohodě a v bezvadné sportovní atmosféře. Po třech hubenějších letech se nám na trůn vrátili královédvorští Hroši, kteří v nádherném finále srazili na kolena Krakonošův lazaret. Nositelem pohody byla Lhota pod Libčany, kterou k třetímu místu dovedl uvolněně hrající reprezentant Aleš Holubec. A právě jeho poděkování a uznání nám pořadatelům udělalo velikou radost. Ještě větší radost mám však z toho, že se k nám každý rok vrací okolo 15 týmů, které náš turnaj zařadily již napevno do svého prázdninového programu. Snad se jim u nás líbí. A večer při zábavě byly i Muchomůrky bílé (pokolikáté už?!?)

Tenis Pecka Open

Druhý jubilant. I tento známý a prestižní turnaj se již

pevně usadil v termínovém kalendáři těch nejlepších tenisových amatérů v širokém okolí. Letošní ročník například celý absolvovali účastníci polské kvalifikace pro nastávající Australian Open Zbyšek a Joanna z Wroclavi. Ani tato polská krev však nezabránila Jirkovi „Sádrovi“ Seidlovi zvednout nad hlavu putovní raketu (mimochodem mezi tenisty velmi ceněnou trofej). Jeho jméno je na jejím rámu zapsáno mezi ostatními vítězi již počtvrté a to se zatím žádnému jinému borci nepodařilo. Stejně jako ona raketa je i Sádra již nesmazatelnou ikonou tohoto turnaje. Letošního ročníku se zúčastnilo celkem 17 tenistů. Je to sice méně než v letech minulých, ale kvalita, ta stále roste... Škoda jen, že Peckováků se v soutěži objevuje jako šafránu. Takže příští rok v květnu nezapomeňte. Náš turnaj zahajuje druhou dekádu a těší se i na vás!

Míčový sedmiboj smíšených dvojic

Po loňském slabším ročníku (zúčastnily se jen 4 páry) byla rekordní účast v letošním pátém ročníku příjemným překvapením. Stejně tak příjemné bylo sledovat všech 11 párů, s jakým zaujetím se vyrovnávaly s nástrahami jednotlivých disciplín. Roli favorita nakonec splnila dvojice Jarda Ticháček a Dominika Mikešová, která v konečném součtu získala o pouhý „půlbodík“ více než v pořadí druhé Vlád'a Jirka a Šárka Veselková. A pozor, Sádra a jeho partačka vydobyli bronz. *Kde se to v tom klukovi bere? No jó, Pražák*

(z Hradce nebo odkud)...

Míčový sedmiboj mužů

Již tradiční zakončení sportovní sezóny na koupališti obstaral i letos tento velmi zajímavý a stále více vyhledávaný sportovní podnik. Letos na Pecku přijelo dvadvacet dvojic a k vidění byly opět fantastické souboje. Z vítězství se opět (stejně jako v loňském roce) radovala rodina Švecova z Prahy. Letos se jednalo o otce a syna, zatímco v roce minulém zde zvítězil otec se svým bratrem. „No co, co, zřejmě slušnej oddíl...“ Druzi se umístili jičínští všeuředci Petr Špicar a Tomáš Brunclík, kteří zde v minulosti také dokázali vyhrát. Bronzovou příčku vybojoval Pačáci Petr Dlabola a Jarda Ticháček. Ten se stal díky vítězství ve smí-

šeném sedmiboji asi nejvšestrannějším borcem v okolí. Jde mu totiž úplně všechno (např. v srpnu se mu narodila malá Eliška). „Holt malej, ale šikovnej...“ Na závěr se sluší poděkovat. Veliký dík patří Jardovi, protože nás vždy organizačně i materiálně podpořil, Lubošovi, protože nám ty sportoviště pokaždé hezky přichystal, a taky paní ředitelce Pavlové (Věro, díky), že nám umožnila sedmibojřit ve školní tělocvičně, a Pétovi Zahrimu, že nám zajistil při sedmiboji vstup na fotbalový pažit, půjčil nám míče a ještě některé obul do kopaček (stejně jim to nepomohlo). Tak taková byla uplynulá sportovní sezóna (vlastně jen její část) v té naší malé vesničce střediskové...

-zb-

• sport • sport • sport • sport • sport •

Memoriál Jaromíra Tauchmana

19. ročníku Memoriálu Mjr. Jaromíra Tauchmana konaného v Pecece v sobotu 10. července 2010 se zúčastnilo 12 soutěžních družstev mužů a 3 družstva žen ze sborů dobrovolných hasičů jičínského okresu.

Mjr. Jaromír Tauchman byl dlouholetým starostou SDH Pecka, velitelem HZS v Jičíně a okresním velitelem OSH v Jičíně. Memoriál v Pecece je zároveň zařazen do soutěže o Pohár starosty OSH

v Jičíně.

Soutěž probíhala v dopoledních hodinách na hřišti. Soutěží se podle Pravidel požárního sportu a pro výsledné umístění se družstvu započítává lepší čas ze dvou pokusů v požárním útoku.

K memoriálu ještě lze říci, že je škoda, že se ho neúčastní více soutěžních družstev z hasičských sborů našeho peckovského okrsku.

Tímto zároveň děkujeme

sponorům našeho Memoriálu – Úřadu městysu Pecka, Hasičské vzájemné pojišťovně, a.s. pobočka Jičín a panu Vlastmilu

Dlabovi za dlouholetou podporu a sponzorování soutěže.

*Za SDH Pecka
Jana Mindlová*

Výsledné umístění vítězných družstev:

Muži:

1. Dolní Černůtky - čas: 19,88 vteřin
2. Lány - čas: 20,87 vteřin
3. Kopidlno - čas: 21,05 vteřin

Ženy:

1. Železnice - čas: 21,12 vteřin
2. Valdice - čas: 27,28 vteřin
3. Vidochov - 28,06 vteřin

ZaKALíme 2010

Tradiční volejbalový turnaj se konal v Kalu již popáté. V sobotu 7. srpna dorazilo na náves celkem 6 družstev. Bohužel vydatně pršelo, proto jsme se rozhodli vyčkat. Starší a zkušenější tvrdili, že jedenáctá rozhodne. Předpověď počasí se bohužel nemýlila a déšť neustával. Týmy přistoupily na návrh odehrát turnaj až v neděli. Většina družstev tedy záhy odjela a na návsí zůstali pouze Kalováci a Staňkováci. Proti nepřízní počasí jsme byli vybaveni stany, měli jsme i spoustou jídla a pití. Díky tomu jsme vydrželi až do odpoledních hodin, kdy se docela vyčáslilo a kalovská družstva mohla alespoň trochu potrénovat. Volejbal se hrál, dokud bylo vidět, do hry se zapojovali další a další Kalováci. Nejvěrnější návštěvníci našeho turnaje, Staň-

kováci s námi vydrželi až do večera. Bohužel druhý den kvůli pracovním povinnostem už dorazit nemohli.

V neděli ráno již bylo počasí příznivější a družstva se mohla pustit do hraní. K vidění byl hezký volejbal s řadou zajímavých momentů. Nejedna zápas se musel dohrávat ve třetím rozhodujícím setu. Do posledního utkání nebylo jasné, jak celé zápolení dopadne. První příčku nakonec obsadilo naše domácí družstvo z Kalu, na druhém místě skončil tým, který si říkal Paka. Třetí příčku obsadilo družstvo Vrchovin a čtvrtou Pecka. Na krásném pátém místě skončilo družstvo All Stars Kal.

Kalováci jsou prostě nejlepší! To není žádné vychloubání ani nesouvisí s konečným umístěním družstev. Heslo vystihu-

je hlavně to, kolik obětavých lidí se zapojilo do pořádání této akce. Pomáhali celý víkend, konzumovali a zahráli si i volejbal. Bez takové podpory bychom letošní ročník zvládali jen velmi těžko. Tímto bych jim i všem družstvům, která do Kalu dorazila, chtěl moc poděkovat.

Příští ročník je plánovaný opět na první sobotu v srpnu. Přijďte si i Vy zahrát volejbal do Kalu, nebo se přijďte alespoň podívat. Hlavní výhra je sud piva, to už je snad dost velká motivace. Napřesrok se budeme těšit i na Vás.

*Za SDH Kal
Jan Pavel*

**Kulturní sdružení Harant a Městys Pecka
vyhlásili
další fotografickou soutěž
na téma**

Místo v proměnách času

*Fotografie v počtu 2 - 6 kusů a v minimálním formátu 15 x 21 cm s přiloženou adresou můžete odevzdat v kanceláři ÚMě nebo v místní knihovně
do 15. května 2011*

*Vybrané fotografie budou opět
vystaveny a oceněny.*

Peckovští cyklisté letos na Vysočině

Na jaro letošního roku připravil oddíl cykloturistiky TJ Harant Pecka akci „Poznej nejbližší okolí“. Z plánovaných 10 vyjížděk se uskutečnilo pro nepřízeň počasí pouze 7. Celková délka ujetých tras činila 243 km, nejdelší trasa měřila 42 km, nejkratší 26 km, v průměru se jednotlivých vyjížděk zúčastnilo 5 cyklistů.

Jezdili jsme i po málo známých cestách... z Brtve do Dolního Javoří, z Lázní Bělohradu podle Heřmanky do Šárovcovy Lhoty, z ostroměřského hradiště do Mezihoří, z Tetína přes Miletínek do Miletína, z Červené Třemešné lesní cestou na Byšičky.

Byli jsme se podívat na Hříděleckou hůru, přehradu Les Království, dvorec Miletínek, Byšičky, zřícenu hradu Kumburk, rybníky Bubnovku a Bahník...

Škoda jen, že se akce, která byla původně připravena pro širší veřejnost, účastnilo jen několik cyklistů. Přes veškerou snahu jsme děti pro tuto sportovní poznávací činnost bohužel opět nezískali.

Každoročně vyjíždějí členové cykloturistického oddílu na společný „poznávací týden“. Kam pojedeme letos, za nás vyřešilo pozvání jednoho z účastníků loňského cyklosrazu na Pecce. Cílem naší cesty se stala Vysočina a to konkrétně Žirovnice, město známé především knoflíkářským průmyslem. Kam všude jsme vyšlápli a co všechno jsme viděli? Oko-

lí jsme si prohlédli z kostelní věže v Počátkách, navštívili jsme Chadimův mlýn, napili se ze Studánky Páně, kde je prý zázračná voda navracející zdraví, vyšlápli jsme na jeden z nejvyšších vrcholů v okolí - Javořici (837 m), vyšplhali jsme na Míchovu skálu, prozkoumali jsme hrad Roštejn a projeli částí České Kanady. Zhlédli jsme retrospektivní výstavu dřevěných hraček naší přední návrhářky Jarmily Jeřábkové na zámku Kamenice nad Lipou, obdivovali jsme památeční lípu, podle které získala Kamenice svůj přídomek. Na hradě Kámen zaujala expozice motorismu hlavně pánskou část oddílu. Nezapomněli jsme si prohlédnout ani zámek v samotné Žirovnici. Navštívili jsme poutní místo na jednom z nejvyšších vrcholů Českomoravské vrchoviny – Křemešník, na jehož vrcholu se nachází kostel Nejsvětější trojice. Viděli jsme Větrný zámek a vystoupali jsme i na rozhlednu Pípalka (205 schodů).

V Pelhřimově jsme obdivovali muzeum rekordů a kuriozit, muzeum strašidel a expozici unikátních staveb ze sirek. Jen tak pro zajímavost, víte, jak vypadá Meluzína? Je to poletucha ženského pohlaví, jejíž přesné obrysy jsou díky jejímu rychlému pohybu prakticky nezaznamenatelné. Z architektonicky nejzajímavějších měst v okolí jsme navštívili ještě Telč a

Jindřichův Hradec, někteří z nás zajeli do Třeboně na zmrzlinu.

Terén byl na Vysočině sice náročný, samá krtinka a vejtržek, jak říkají místní. A nebo „zase jedna plzeň“, jak prohlásil Lukáš, když se před námi zvedal jeden z mnoha kopců s 12 stupňovým stoupáním. Odměnou za zdolané kopce nám však byla malebná krajina lesů, strání a rybníků.

Touto cestou bychom rádi poděkovali Jirkovi za pozvání a za spoustu času, který nám věnoval. Jako vedoucí výroby nám dokonce mohl umožnit prohlídku knoflíkářského průmyslu a poskytnout nám zasvěcený výklad. Bylo to moc zajímavé.

Poděkování patří také Pepovi Horáčkovi, že se nechal přemluvit a jel s námi. Kopce zdolal bravurně a my mu všichni moc fandíme a přejeme ještě spousty najetých kilometrů.

Ještě bychom se rádi pochlubili sportovní činností oddílu. Na startovní listině letošního Memoriálu Václava Dobeše Šárovcovy Lhoty – Zvičina opět nechyběl Zdeněk Vlačih, skončil na krásném 14. místě. Zdeněk se zúčastnil i 24 hodinovky v Nové Pace. 18. září byl odstartován Novopacký maraton, kde svou kategorii Zdeněk Vlačih vyhrál. Nyní se připravuje na Nova Author Cup. Zdendo, gratulujeme a držíme palce!

Možná mnozí víte, že 8. – 19. července 2010 se

uskutečnil Mezinárodní charitativní cyklotour – „Na kole dětem“. Hlavní myšlenkou a cílem tohoto projektu je podpořit dětskou onkologii. Start byl v Nové Sedlici na Slovensku. Trasy vedly napříč celým Slovenskem do Čech, přes celé Čechy až do Aše. Skupina dvanácti cyklistů v čele s Mirem Bílíkem a Josefem Zimovčákem na vysokém kole tuto trasu projela za 12 dnů, cestou se zastavili v šesti nemocnicích, aby podpořili kliniky dětské onkologie. Po celé trase se k pelotonu přidávali další nadšenci na jednu nebo více etap nebo třeba jen na několik kilometrů, aby svou jízdou vyjádřili svou podporu tomuto projektu. I člen našeho oddílu Ing. Pepa Berger neváhal a tuto charitativní akci svou účastí podpořil.

Stojí jistě za zmínku, že 5 členů našeho oddílu - Jan Pavel, Helena Holoušová, Radko Kuncl, Marie Pavlová a Ing. Josef Berger - je dlouholetými bezpříspěvkovými dárci krve. V letošním roce někteří z nich docílili krásných jubilejních odběrů. Přejeme jim hodně zdraví, aby jejich krev pomáhala ještě dlouho zachraňovat další lidské životy.

Závěrem přejeme mnoho šťastných kilometrů v sedle kola. Jak říkáme my cyklisté „není špatného počasí, ale špatného oblečení“, proto doufáme, že kola ještě dlouho nezařimujeme.

Cykloturisté Pecka

Společenská rubrika

Oslavili svá životní jubilea

V 3. čtvrtletí letošního roku oslavili svá životní jubilea tito naši spoluobčané:

- Vlastimil Rejmont z Pecky - 80 let
- Blanka Podzimková z Pecky - 80 let
- Ladislav Plecháč z Pecky - 86 let
- Olga Pavelcová z Pecky - 89 let
- Karla Vokatá z Pecky - 95 let

Všem jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví, hodně spokojenosti a osobní pohodu.

Navždy nás opustili

- Božislav Novák z Pecky
- Jitka Křečková z Pecky

Věnujme jim tichou vzpomínku.

Vítání občánků

V neděli 10. října se uskuteční slavnostní vítání občánků do života. Přivítány budou tyto děti:

- David Sůra z Bukoviny u Pecky
- Karolína Horáková z Pecky
- Valerie Janatová z Pecky
- Jakub Šotek z Bělé u Pecky
- Antonín Plecháč ze Lhoty

Rodičům přejeme hodně trpělivosti, pevné zdraví a jen samou radost z jejich ratolestí.

Další číslo Listů Peckovska vyjde v prosinci 2010. Příspěvky můžete průběžně vřazovat do novinové schránky úřadu městyse.

Uvítáme jakékoliv návrhy, podněty a připomínky.

Uzávěrka příštího čísla bude 26. listopadu 2010.

Listy Peckovska

Časopis přátel Harantova městečka, vydává Úřad městyse Pecky.
Září 2010, ročník XIX. Řídí redakční rada ve složení:
Petr Pavel, Šárka Kodymová, Marie Pavlová, Hana Albrechtová
grafická úprava Věra Kociánová

E-mail: obec.pecka@centrum.cz, knihovna.pecka@cbox.cz

<http://www.obec-pecka.cz>

Počet výtisků 300

Cena 15 Kč